

[Ministeren for Grønland.]

Når det ærede medlem i denne forbindelse nævnte, at Grønlands bestillingsmandsforening har givet udtryk for ønske om at forhandle direkte med lønningskommissionen, kan jeg hertil svare, at bestillingsmandsforeningen naturligvis lige så vel som andre organisationer har adgang til at rette henvendelse til lønningskommissionen om foreningens særlige ønsker og synspunkter. Jeg vil på forhånd ikke anse det for udelukket, at der kan være grund til at give repræsentanter for bestillingsmændene adgang til at deltage i udvalgsforhandlingerne, når de grønlandske spørgsmål kommer på tale.

Hvad specielt angår de grønlandske arbejdere, kan jeg nævne, at der i de i 1954 gennemførte regulativer for løst ansatte faglærte og ufaglærte arbejdere i Grønland netop er skabt mulighed for, at der kan optages forhandlinger mellem statens repræsentanter og grønlandske arbejderorganisationer.

Det ærede medlem udtalte dernæst, at der vist for ringe interesse fra den grønlandske presses og radiofonis side overfor fiskerierhvervet. Jeg vil nu nærmere undersøge dette spørgsmål. Jeg finder i denne forbindelse anledning til at nævne, at regeringen er gået ind for en betydelig særbevilgning til en udbygning af den grønlandske radiofoni, og jeg håber, at finansudvalget vil stille sig velvilligt hertil. En radiofoni, som vil kunne dække hele Grønland, betragter jeg nemlig som en af de mest påtrængende opgaver, der må løses. Godthaab radio kan i det store og hele kun dække det nærmeste område og er selv indenfor dette ofte vanskelig at høre. Med den påtænkte radiofoni, hvortil planerne ligger fuldt udarbejdede, vil man tilvejebringe et middel, som i erhvervsmæssig, social og kulturel henseende vil være af den allerstørste betydning, hvortil også kommer, at grønlænderen derigennem kan få tilfredsstillet sin naturlige nyhedstrang.

Det ærede medlem kom endvidere ind på, at folketingsmændene — jeg går ud fra, at der her sigtes til de grønlandske folketingsmedlemmer — ved forskellige lejligheder havde savnet en orientering om grønlandske problemer. Det ærede medlem op-

lyste således, at han ingen information havde fået, da statsministeriet planlagde nedsættelsen af et udvalg, der skulle undersøge virkningerne af nyordningen i Grønland.

Må jeg hertil bemærke, at det ærede medlem, da kriminalloven og ægteskabsloven blev vedtaget her i tinget, var med til at gennemføre en ordning, hvorefter ministeriet i folketingsåret 1959—60 skal forelægge de nævnte love for tinget med henblik på en eventuel revision. Revisionsforslagene skal som bekendt være ledsaget af beretninger om, hvorledes lovene har virket i den forløbne tid. Beretningerne skal ifølge de to love bygge på regelmæssige undersøgelser.

Det påhviler således ministeriet at foretage de nødvendige videnskabelige undersøgelser. Det var til gennemførelse af denne opgave, at den daværende statsminister den 14. januar i år nedsatte et alsidigt sammensat udvalg med henblik på en så objektiv og saglig gennemførelse af undersøgelserne som muligt.

Jeg kan endvidere oplyse, at udvalgets nedsættelse samme dag blev bekendtgjort i dagspressen gennem Ritzaus Bureau, samt at det andet ærede medlem for Grønland, hr. Frederik Lynge, i foråret deltog i et af udvalgets møder, hvor han fik fuld underretning om udvalgets arbejde og fik lejlighed til at stille spørgsmål og fremsætte synspunkter. Det ærede medlem hr. A. Lynge kunne på grund af bortrejse ikke indbydes til dette møde.

Det ærede medlem hr. A. Lynge pegede derefter dels på den kritik, der er øvet ved bedømmelsen af den grønlandske befolknings modenhed til at møde nyordningen, dels på den kritik, som bl. a. store dele af pressen har fremsat med hensyn til det arbejde, som i de sidste 5 år er blevet udført i Grønland.

Det vil ikke være rigtigt at benægte, at der er begået fejl ved opbygningsarbejdets gennemførelse, men hvorledes skulle også fejl kunne undgås med det tempo, der har været med hensyn til boligbyggeri, sygehusbyggeri, byggeri for skolevæsenet, oprettelse af erhvervsvirksomheder og meget mere? Kritikerne undlader ofte at pege på den kolossale indsats, som Danmark her